

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/231/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317206987
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2317206987.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom ako otec, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov: matka - neb. N. Z., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX a otec - O. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom B. J. XX, v konaní zastúpený JUDr. Tünde Keszegh, PhD., advokátkou, KESZEGH & PUSKÁS advokátska kancelária, so sídlom Alžbetínske nám. 1203, Dunajská Streda, za účasti starých rodičov: 1. D. N., nar. XX.X.XXXX a 2. Mgr. J. N., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom J. XXX, zastúpení Mgr. Denisou Madulovou, advokátkou, Z. Kodály 787/6, Galanta, o návrhu otca na zmenu úpravy styku starých rodičov s maloletým dieťaťom a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Galanta zo dňa 6. septembra 2017, č.k. 12P/127/2017-101, takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

1. Uznesením napadnutým odvolaním súd prvej inštancie zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bol zúžený styk starých rodičov s maloletým dieťaťom.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 324 ods. 1 až 3, § 325 ods. 1 a 2, § 326 ods. 1 a 2, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 a 2, § 330 ods. 1 a 2 CSP a § 360 ods. 1 CMP, keď uviedol, že v danej veci súd rozhodoval o opätovnom návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zúženia rozsahu styku starých rodičov s maloletým dieťaťom, ktorý bol upravený rozsudkom prvoinštančného súdu zo dňa 2.2.2017, č.k. 17P/10/2016-72 a to z dôvodu, že po predchádzajúcom rozhodnutí súdu o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia uznesením zo dňa 20.4.2017, č.k. 12P/127/2017-29, opätovne došlo k zraneniu maloletého dieťaťa v domácnosti starých rodičov, ktoré údajne spôsobila stará matka tým, že udrela dieťa lyžicou na topánky, čím poškodila telo dieťaťa okolo jeho semenníkov. Po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia súd dospel k záveru, že v danom prípade naďalej nie je dôvodné nariaďovať neodkladné opatrenie tak, ako to vo svojom návrhu žiada otec. Nariadenie neodkladného opatrenia totiž prichádza do úvahy len vtedy, ak je potrebné, aby boli pomery dočasne upravené alebo ak je obava, že by bola exekúcia ohrozená. Vo veciach, týkajúcich sa starostlivosti o maloleté dieťa, prichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy aj vtedy, ak je to v záujme maloletého dieťaťa, t.j. napríklad, ak by bol bezprostredne ohrozený život, zdravie, zdravý vývin, výchova či výživa maloletého dieťaťa. Podľa článku 24 Charty základných práv Európskej únie má dieťa právo na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre jeho blaho. Pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Vykonaným dokazovaním nebol však nijako osvedčený dôvod na zúženie styku starých rodičov s maloletým dieťaťom, keďže súd aktuálne nemá za dostatočne preukázanú alebo aspoň osvedčenú skutočnosť, že by v danom prípade existovala nejaká bezprostredne hroziaca ujma, ku ktorej by mohlo dôjsť, keby súd vo veci nenariadil neodkladné

opatrenie. Súd opätovne konštatuje, že síce vzťahy medzi otcom, manželkou otca a starými rodičmi sú problematické, no pokiaľ ide o maloleté dieťa, ktorého záujem sa v tomto konaní sleduje primárne, súd nezistil, že by bolo momentálne ohrozené jeho zdravie, život, výživa, výchova či iný dôležitý záujem. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že od posledného šetrenia pomerov v rodine maloletého dňa 1.2.2017 sa nič nezmenilo. Tvrdenia otca o tom, že stará matka spôsobila zranenia maloletého (poškodenie semenníkov), pre ktoré s maloletým dňa 15.7.2017 vyhľadali lekára, sa nepreukázali. Z predložených lekárskejších správ zo dňa 15.7.2017 a zo dňa 17.7.2017 súd zistil len to, že maloletý utrpel poranenie semenného vačka, nie však to, kedy a kto spôsobil maloletému uvedené zranenia. Súd má za to, že otcom popísané skutočnosti nie sú tak závažné, aby bola osvedčená potreba styk zúžiť v zmysle návrhu otca neodkladným opatrením, a to bez patrične vykonaného dokazovania, na ktoré pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je priestor. Čo sa týka ďalších tvrdení otca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a to najmä v súvislosti so zmenami v správaní dieťaťa po jeho návrate od starých rodičov, súd sa s nimi už vysporiadal a zohľadnil ich v predchádzajúcich rozhodnutiach. Súd ďalej opätovne zdôrazňuje, že zúžením styku starých rodičov s maloletým by došlo aj k obmedzeniu styku maloletého s jeho bratom X., ktorý sa nachádza v starostlivosti starých rodičov a s ktorým má možnosť stretávať sa jedine v domácnosti starých rodičov, čo nie je v záujme maloletého. Z obsahu spisového materiálu je evidentné, že vzťah medzi otcom a starými rodičmi maloletého je komplikovaný a ovplyvňuje aj ich náhľad na realizáciu samotného styku. V tomto štádiu konania ostáva tak sporným, či tvrdenia otca sú pravdivé a je nevyhnutné styk zúžiť, nakoľko otec žiadne zo svojich tvrdení uvedených v návrhu a jeho doplnení riadne nepreukázal a súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nemá dostatočný priestor na vykonanie riadneho dokazovania. Nakoľko teda nebola preukázaná ani potrebná dočasná ochrana, prípadne odôvodnená bezprostredne hroziaca ujma maloletému dieťaťu, či potreba dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa pre nebezpečenstvo ujmy v jeho vývine, súd sa nestotožnil s návrhom otca a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec dieťaťa, ktorý navrhol napadnuté uznesenie zmeniť a jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Opätovne poukázal na dôvody, ktoré ho viedli k podaniu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a ktoré v podanom návrhu podrobne uviedol. Namietol postup súdu prvej inštancie, ktorý z ním navrhnutých dôkazov nevykonal žiadny a namiesto toho zaslal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na vyjadrenie starým rodičom, ktorý postup považoval za neobvyklý, nakoľko návrhy na nariadenie neodkladného opatrenia sa neposielajú druhej strane na vyjadrenie. Pokiaľ mal súd priestor na vyžiadanie vyjadrenia druhej strany, mohol mať dostatočný priestor aj na vyžiadanie doplňujúcej správy od lekárov ohľadom poranenia maloletého. Podľa jeho názoru bolo preukázané, že dieťa bolo poranené, že ide o vážne poranenie, ktoré bolo spôsobené pomocou nejakého predmetu a k poraneniu došlo v čase, keď bolo dieťa u svojich starých rodičov. Uviedol, že všetky podania starých rodičov sú zavádzajúce, s cieľom vytvárať dojem, ako keby jemu a jeho manželke o nič nešlo, len zabráňovať styku starých rodičov s maloletým O.. Toto však nie je pravdou. On by styk starým rodičom rád umožňoval, keby nemal obavy a strach o zdravie maloletého. Maloletý, keď sa vráti od starých rodičov, je veľmi zmenený, je plačlivý, je uzavretý do seba a úzkostlivý. Mal za to, že prvoinštančný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď dospel na základe vyjadrení účastníkov konania a predložených listinných dôkazov len k tomu, že maloletý utrpel poranenie semenného vačka, avšak podľa súdu sa nezistilo, kedy a kto spôsobil maloletému uvedené zranenia. Ďalej mal za to, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vo veci. Podľa jeho názoru v prípade, ak je maloletému dieťaťu fyzicky spôsobené také poranenie, aké bolo spôsobené maloletému O., nie sú zabezpečené podmienky na poskytnutie riadnej starostlivosti v takomto prostredí a je v záujme štvorročného dieťaťa, aby sa stýkalo s takými osobami len v prítomnosti svojho rodiča alebo v prítomnosti osoby, ktorej rodič v plnej miere dôveruje. Bol toho názoru, že dovtedy, kým sa neobjasní, kto spôsobil poranenie maloletému, dovtedy, kým nebude vylúčené, že to spôsobila fyzicky stará matka, by bolo v záujme dieťaťa, aby sa dočasne upravil styk starých rodičov s maloletým tak, ako to navrhol v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Ďalej otec doložil správu zo psychologického pohovoru a vyšetrenia maloletého, ktorou je podľa jeho názoru preukázaná skutočnosť, že stará matka fyzicky ublížila maloletému, a to obuvákom na semenníku dieťaťa.

4. K odvolaniu otca dieťaťa sa písomne vyjadrili starí rodičia, ktorí navrhli napadnuté uznesenie z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť. V celom rozsahu sa pridržiali svojich doterajších vyjadrení, v ktorých poukázali na to, že návrhy otca je potrebné i naďalej považovať za neopodstatnené, zavádzajúce a účelové. Údajné obavy otca o zdravie svojho syna nemôžu byť až také závažné, ako sa to snaží

prezentovať vo svojich podaniach na súd, keď sám navrhoval, aby maloleté dieťa mohlo byť v domácnosti starých rodičov, pričom tento svoj pôvodný návrh vo veci samej do dnešného dňa nezmenil. Starí rodičia vychovávali dve svoje deti, syna a dcéru, svojich vnukov po smrti dcéry vychovávali skoro celý jeden rok samostatne (otec maloletého O. bol väčšinu času mimo domova), naďalej vychovávajú maloletého X., brata maloletého O., a navyše stará matka maloletého O. už 34 rokov odborne pracuje s maloletými deťmi, z čoho jednoznačne vyplýva, že starí rodičia majú preukázateľne dlhoročné a dostatočné skúsenosti so zabezpečením riadnej starostlivosti o maloletého O. a spochybnenie tejto skutočnosti otcom maloletého bez doloženia jediného dôkazu je nemiestne. Poukázali na to, že od augusta 2017, t.j. už niekoľko mesiacov majú zo strany otca jeho manželky zamedzený akýkoľvek styk s maloletým, pričom dieťaťa sa vehementne snaží o zabránenie styku starých rodičov s maloletým dieťaťom už od samotného začatia realizácie styku, t.j. odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia Okresného súdu Galanta, sp. zn. 17P/10/2016 zo dňa 2.2.2017. Podľa ich názoru správu z psychologického pohovoru zo dňa 16.10.2017 nie je možné považovať za dôkazný prostriedok, nakoľko maloletý je už dlhšiu dobu obklopený iba osobami, ktoré vnímajú starých rodičov len z negatívneho hľadiska, pričom predmetná správa sa uvedenými skutočnosťami vôbec nezaobera a nezohľadňuje ich, pričom uvedené skutočnosti majú rozhodný vplyv na výsledok vyšetrenia. Predmetná správa bola vypracovaná bez toho, aby sa psychologička oboznámila so spisovým materiálom vzťahujúcim sa na predmetnú vec, bola vypracovaná bez toho, aby sa psychologička oboznámila s celkovou životnou situáciou maloletého, aby mali starí rodičia akúkoľvek možnosť vyjadriť sa ku skutočnostiam. V súvislosti so psychologickými vyšetreniami maloletého považovali za nevyhnutné poukázať aj na to, že otec dieťaťa vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadal o vykonanie výsluchu maloletého psychologičkou PhDr. J. D., ktorú maloletý v tom čase navštevoval a je pozoruhodné, že zrazu predkladá správu od úplne inej psychologičky.

5. Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - otec dieťaťa (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie otca dieťaťa nie je dôvodné.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 12P/127/2017 je zmena úpravy styku starých rodičov s maloletým O., nar. XX.X.XXXX. Súčasne s podaním návrhu na začatie konania podal otec dieťaťa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bol upravený styk starých rodičov s maloletým na každú prvú sobotu v mesiaci od 9,00 hod. do 18,00 hod., o ktorom návrhu bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Galanta zo dňa 20.4.2017, č.k. 12P/127/2017-29, ktorým bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý. Návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 8.8.2017 otec dieťaťa podal opätovne návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bol dočasne upravený styk starých rodičov s maloletým každý nepárny týždeň v roku v sobotu od 15,30 hod. do 18,30 hod. v prítomnosti otca maloletého alebo v prítomnosti manželky otca maloletého.

7. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým bol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnutý.

8. Pokiaľ išlo o inštitút predbežných opatrení a v súčasnosti pokiaľ ide o inštitút neodkladných opatrení, je potrebné uviesť, že ich možno nariadiť aj pred začatím konania vo veci samej a sú prípustné aj počas konania vo veci. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva účastníkov ani tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva, aby nebolo vážnejších pochybností o potrebe dočasnej úpravy. V súvislosti s rozhodovaním o neodkladných opatreniach v konaní starostlivosti o maloleté deti je potrebné uviesť, že zmyslom právnej úpravy formou neodkladného opatrenia v uvedených konaniach je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia. Inštitút neodkladného opatrenia v uvedených konaniach má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove dieťaťa, ktoré je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

9. Podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.

10. Blízkou osobou v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka je pritom príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá z nich dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu. Príbuznými v priamom rade súd pritom priami predkovia a priami potomkovia, teda i starí rodičia.

11. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

12. Prijatím Dohovoru o právach dieťaťa sa jednotlivé štáty zaviazali, že ich činnosť bude v súlade s najlepším záujmom dieťaťa a ostatnými článkami Dohovoru. Deti na rozdiel od dospelých, nemajú možnosť za svoje práva bojovať, svoje práva uplatňovať a vyžadovať žiadnymi legitímnym spôsobom, preto deti potrebujú ochranu a špeciálnu starostlivosť.

13. Citované zákonné ustanovenia tak umožňujú súdu upraviť styk maloletého dieťaťa s blízkymi osobami za splnenia dvoch podmienok, a to vtedy, ak je preukázané, že takáto úprava bude v záujme dieťaťa a zároveň si to vyžadujú pomery v rodine.

14. Pojem záujem dieťaťa nie je možné chápať zužujúco len ako záujem zdravia dieťaťa, ale záujem dieťaťa je potrebné chápať čo najextenzívnejšie. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných predpisoch.

15. V záujme dieťaťa bude, aby sa mohlo stykať s blízkymi osobami, ku ktorým prechováva najmä citový vzťah a vzhľadom na pomery v rodine sa starými rodičom (iným blízkym osobám) styk s dieťaťom neumožňuje, resp. priamo zabraňuje.

16. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v súčasnosti možno mať pochybnosti o potrebe dočasnej úpravy pomerov neodkladným opatrením navrhovaným otcom dieťaťa, keď v tomto štádiu konania s prihliadnutím na vykonané dokazovanie v rámci rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nebolo možné dospieť k jednoznačnému záveru, či okolnosti daného prípadu odôvodňujú potrebu dočasnej úpravy neodkladným opatrením, či by nariadené neodkladné opatrenie nebolo v rozpore so záujmami maloletého O., keď na posúdenie vyššie uvedeného bude potrebné v konaní vykonať rozsiahlejšie dokazovanie a až na základe jeho výsledkov bude možné vo veci rozhodnúť tak, aby rozhodnutie bolo v súlade s ust. § 25 ods. 5 Zákona o rodine, ako aj ust. Dohovoru o právach dieťaťa.

17. Aj podľa názoru odvolacieho súdu z vykonaného dokazovania doposiaľ jednoznačne nevyplýva, že by styk starých rodičov s maloletým O. bol v rozpore so záujmami maloletého, prípadne že by jeho život alebo zdravie bolo počas realizácie jeho styku so starými rodičmi ohrozené. Možno dať za pravdu starým rodičom, že uvedené nevyplýva ani zo správy psychologičky doloženej odvolateľom v odvolacom konaní, keď psychologička správu vyhotovila len na základe údajov otca dieťaťa a jeho manželky, ako aj z pohovoru s maloletým, pričom bolo potrebné zohľadniť, že dieťa sa už niekoľko mesiacov nachádza vo výlučnej starostlivosti otca dieťaťa, ktorý sa opakovane domáha zamedzenia styku starých rodičov s dieťaťom, a taktiež nemožno nechať úplne bez povšimnutia skutočnosť, že pohovor s dieťaťom nevykonala psychologička PhDr. J. D., ktorú dieťa navštevovalo, ale pohovor bol vykonaný novou psychologičkou oslovenou otcom dieťaťa.

18. V odvolaní namietanému postupu súdu prvej inštancie, ktorý pred nariadením neodkladného opatrenia zaslal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na vyjadrenie starým rodičom, odvolací súd uvádza, že tomuto postupu prvoinštančného súdu nemožno nič vytknúť, pretože je len vecou súdu, aký postup pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zvolí, pričom prvoradým je, aby rozhodnutie bolo v súlade so záujmami maloletého.

19. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

20. Senát krajského súdu uvedené rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).